Datum raad	29 juni 2023	Zaaknummer	2305234
Datum college	16 mei 2023		
		Portefeuille	Werk, jeugd, kunst en cultuur en energie M.H.B. Roozendaal
Onderwerp	Het vaststellen van de Nota Kunst en Cultuur 2024 – 2030, 'Kunst en cultuur kleuren Meierijstad'		

Samenvatting
Voor het kunst- en cultuurbeleid van de gemeente Meierijstad voor de periode 2024 – 2030 is de nota ‘Kunst en Cultuur kleuren Meierijstad’ opgesteld. De nota beschrijft wat Meierijstad op het gebied van kunst en cultuur in het jaar 2030 wil zijn. Om dit te bereiken zijn vier speerpunten beschreven en wordt concreet aangegeven welke acties en activiteiten nodig zijn om deze doelstellingen te bereiken. Ook de financiële consequenties van het voorgestelde beleid zijn in beeld gebracht.

Relatie met programmabegroting en/of Mijlpalen van Meierijstad
In het collegewerkprogramma ‘Thuis in Meierijstad, Mijlpalen 2023 – 2026’ is besloten dat de ambities op het gebied van kunst en cultuur voor Meierijstad worden uitgewerkt in een nieuwe nota kunst en cultuur. Deze nota ligt thans ter vaststelling voor.

In de gemeentebegroting zijn de inkomsten en uitgaven rondom kunst en cultuur onder hoofdstuk 5, Sport, Cultuur en Recreatie opgenomen.

Behandeling in commissie
15 juni 2023.

Ontwerpbesluit gemeenteraad
Voorgesteld wordt:

1. De Nota ‘Kunst en Cultuur kleuren Meierijstad, 2024 – 2030’ integraal vast te stellen.
2. De extra structurele middelen voor nieuw beleid voor een bedrag van gemiddeld € 297.098,- per jaar ten laste te brengen van het exploitatieresultaat 2024 en verder.
3. De extra middelen voor nieuw beleid voor een bedrag van éénmalig € 3.307.500,- ten laste te brengen van de algemene reserve.

Waarom naar de raad?
De gemeenteraad stelt beleidsnota's vast waarin de inhoudelijke en financiële kaders voor een langere periode voor specifieke onderwerpen worden benoemd.

Aanleiding
In het huidige coalitieakkoord 'Thuis in Meierijstad, 2022 – 2026' is de ambitie voor kunst en cultuur in de gemeente Meierijstad als volgt beschreven:

'Meer inwoners zijn in de gelegenheid om deel te nemen aan uitingen van kunst en cultuur. Kunst en cultuur zijn van grote sociale waarde voor de mens. Dat inspireert, daagt uit tot nadenken, verbindt en zorgt voor persoonlijke ontwikkeling: actief door zelf kunst te beoefenen, reflectief door te kijken of te luisteren. Kunst en cultuur dragen bij aan een sterke lokale economie'

In het collegewerkprogramma 'Thuis in Meierijstad, Mijlpalen 2023 – 2026' is besloten dat de ambities op het gebied van kunst en cultuur voor Meierijstad worden uitgewerkt in een nieuwe nota kunst en cultuur.

Argumenten

1.1. De Nota Kunst en Cultuur 2024 – 2030 dient integraal ter vaststelling voorgelegd te worden aan de gemeenteraad.
In 2016 is de Noord Oost Brabantse Bibliotheken gefuseerd met bibliotheek de Meierij en is Phoenix Cultuur na het faillissement van MIK cultuureducatie en Pieter Brueghel ontstaan. Met deze organisaties is destijds een meerjarige subsidieafspraak gemaakt tot en met 2022. Theater de Blauwe Kei is op 1 januari 2018 verhuisd van het Stadhuisplein naar de Noordkade, waarmee ook afspraken zijn gemaakt tot en met 2022. Deze ontwikkelingen leidden ertoe dat destijds geen kunst en cultuurnota is opgesteld, maar dat de focus is gelegd bij het harmoniseren van de subsidies in de amateursector. Dit was namelijk een wettelijke verplichting. In 2018 heeft het college de 'Notitie harmonisatie subsidies amateursector' vastgesteld. Deze subsidies liepen tot en met 2022. De nieuwe kunst- en cultuurnota zou eerder zijn afgerond, maar door de Corona pandemie is dit uitgesteld en is 2023 gebruikt als overgangsjaar.

Na zes jaar intensief overleg, zeker tijdens de coronaperiode, en uitvoering van culturele activiteiten is het gewenst dat er een integrale beleidsnota kunst en cultuur wordt vastgesteld. Relaties worden gelegd met andere domeinen en rekening wordt gehouden met hedendaagse trends en ontwikkelingen.

In de nota is een vergezicht op het terrein van kunst en cultuur voor het jaar 2030 opgenomen. Dit vergezicht is uitgewerkt in 4 speerpunten:

1. Behoud en versterken van de culturele basisinfrastructuur.
2. Iedereen kan meedoen.
3. Balans tussen groot en klein.
4. Ruimte voor vernieuwing en ontwikkeling

Behouden en versterken van de culturele basisinfrastructuur

Een basisinfrastructuur is een bepaald basisniveau aan voorzieningen en activiteiten dat minimaal nodig is om ambities te verwezenlijken en om te voldoen aan wet en regelgeving. Onze basisinfrastructuur bestaat uit culturele kernvoorzieningen, specifieke culturele voorzieningen, amateurkunst en professionele makers. Wat zeker niet mag worden vergeten is de inzet en betrokkenheid van de vele vrijwilligers in de sector.

Behouden en versterken van de culturele basisinfrastructuur is een speerpunt om de ambities van Meierijstad te kunnen realiseren. We willen deze toekomstbestendig maken. Toekomstbestendig betekent dat wij de voorzieningen in de basisinfrastructuur structureel ondersteunen om daarmee continuïteit te bieden voor deelnemers, bezoekers en medewerkers/vrijwilligers.

Iedereen kan meedoen

Eén van de maatschappelijke doelen van de gemeente is dat iedereen, ongeacht etnische afkomst, religie, beperking, gender, seksuele oriëntatie, sociaal-economische situatie, leeftijd of opleiding moet kunnen deelnemen aan activiteiten in de samenleving. Dit geldt ook binnen kunst en cultuur. Gestreefd wordt naar:

- Een inclusieve samenleving.
- De ontwikkeling van het creatief vermogen van een persoon.
- Bevorderen bereikbaarheid en toegankelijkheid van het culturele aanbod.
- Beter zichtbaar maken kunst- en cultuuraanbod.
- Kunst en cultuur inzetten als middel om doelen in het sociaal domein te bereiken

Balans tussen groot en klein

Meierijstad mag ambitieus zijn en groot denken. De realisatie van een stedelijk museum of het plaatsen van kunstwerken van internationale kunstenaars zijn genoemde voorbeelden van groot denken. Aan de andere kant mogen de kleine parels niet worden onderschat en vergeten. Ook deze parels dragen bij aan het culturele aanbod in Meierijstad. Deze balans wordt gevonden in:

- Het stimuleren en faciliteren van de amateurkunst.
- Behoud van de identiteit en leefbaarheid van de kernen.
- Het versterken van het festivalklimaat.
- Aandacht voor het (behoud van het) immaterieel erfgoed.

Ruimte voor vernieuwing en ontwikkeling

Binnen het brede aanbod in de gemeente steunen we creatieve makers, organisaties en bewoners die voorop durven te lopen. In Meierijstad wordt ruimte gegeven aan diverse en innovatieve kunst- en cultuurvormen. Organisaties en makers worden aangemoedigd lef te tonen om buiten de lijntjes te kleuren, nieuwe vergezichten en grootse toekomstdromen te schetsen en het publiek hierin uit te dagen en mee te nemen. Deze ruimte wordt gecreëerd door:

- Talentontwikkeling.
- Aandacht voor beeldende kunst.
- De realisatie van broedplaatsen voor makers in Meierijstad.
- Kunst en cultuur als middel inzetten voor andere domeinen en maatschappelijke thema’s.

- De doorontwikkeling van de Noordkade als culturele hotspot.

1.2 Het is wenselijk dat vanaf 2024 duidelijkheid ontstaat over de nieuwe subsidiebudgetten, omdat zowel de effecten van Corona en de inflatie de exploitaties en het bestaansrecht van de kunst- en cultuursector negatief hebben beïnvloed.

De huidige subsidies voor de kunst- en cultuursector liepen op basis van de 'Algemene subsidieverordening Meierijstad 2018' en de 'Nadere regels kunst en cultuur 2019-2022' tot en met 2022. Voor 2023 zijn subsidies verleend, die zijn gebaseerd op 2022. Er is geen rekening gehouden met aanpassingen, omdat daarvoor een beleidskader ontbrak. 2023 dient als een overgangsjaar beschouwd te worden en dat is als zodanig ook gecommuniceerd.

2.1. De structureel extra middelen voor nieuw beleid (speerpunten 1 tot en met 4 in de nota) voor een bedrag van gemiddeld € 297.098,- ten laste te brengen van het exploitatieresultaat 2024 en verder.

De nota 'Kunst en cultuur kleuren Meierijstad' is op uitvoeringsniveau per jaar tot en met 2030 financieel in beeld gebracht met een onderscheid in staand en nieuw beleid. Het nieuw beleid is verdeeld in vier inhoudelijke speerpunten en ook deze zijn afzonderlijk financieel in beeld gebracht. Concreet betekent dit dat er plannen en activiteiten zijn benoemd die ook financieel zijn vertaald.

Het is wenselijk om de inhoud en de benodigde financiële middelen aan elkaar te koppelen en tot integrale vaststelling te komen. Daarmee wordt helderheid verschaft aan de kunst- en cultuursector over het beleid vanaf 2024 en de budgetten die daarbij horen. Het wordt niet wenselijk geacht de nota inhoudelijk op 25 mei a.s. vast te stellen en de bijbehorende financiële budgetten pas in november 2023 bij de begrotingsbehandeling vast te stellen.

3.1. De éénmalige extra middelen voor nieuw beleid (speerpunten 1 tot en met 4 in de nota) deels voor een bedrag van € 3.307.500,- ten laste te brengen van de algemene reserve.

Ons college heeft haar ambitie op kunst en cultuur tot en met 2030 via de voorliggende nota gepresenteerd. De uitvoering van de verschillende activiteiten per speerpunt vraagt om extra financiële dekking die wij deels structureel en deels éénmalig willen ondersteunen. De éénmalige ondersteuning vindt plaats door in de gemeentebegroting impulsbudgetten op te nemen of een organisatie éénmalig een subsidie te verlenen, waarmee zij tot en met 2023 zelfstandig uitvoering kan geven aan een specifieke activiteit.

Kanttekeningen

1.1 Het is wenselijk nu duidelijkheid te geven over de uitvoering van het beleid vanaf 2024 met nieuwe subsidiebudgetten, omdat anders 2024 ook als een overgangsjaar gezien moet worden.

De organisaties en verenigingen hebben in 2023 een subsidie gekregen, dat is geënt op 2022. Dit betekent dat er geen ruimte was voor het oplossen van knelpunten of nieuwe initiatieven. Het is wenselijk dat in juni 2023 duidelijkheid ontstaat of het nieuwe beleid vanaf 2024 kan worden uitgevoerd, zodat wordt voorkomen dat 2024 een tweede overgangsjaar wordt.

2.1. De structureel extra middelen voor nieuw beleid (speerpunten 1 tot en met 4 in de nota) voor een bedrag van gemiddeld € 297.098,- ten laste te brengen van het exploitatieresultaat 2024 en verder.

In het structurele bedrag voor extra middelen van € 297.098,- zijn de benodigde kapitaallasten voor de renovatie van de Pleinzaal in Cultureel Centrum ’t Spectrum, groot € 75.000 per jaar, opgenomen. Het kredietvoorstel voor deze renovatie volgt later in combinatie met de aanpassing van de ruimtes van het gebiedsteam sociaal domein in ’t Spectrum. Op dit moment is niet duidelijk wat de investeringsbehoefte is voor deze aanpassing.

Communicatie
Op donderdag 20 april 2023 heeft een beeldvormende avond plaatsgevonden, waarbij het staand en het nieuwe beleid op kunst en cultuur is gepresenteerd aan uw gemeenteraad.

Op 22 mei 2023 is een terugkomavond georganiseerd voor de deelnemers van de werksessies. Tijdens deze bijeenkomst wordt de inhoud van de nota toegelicht.

Participatie
De totstandkoming van de nieuwe nota begon in mei 2021 met een startgesprek met de gemeenteraad. Dit startgesprek leidde tot input en overeenstemming over kaders, tijdsplanning, uitgangspunten en aanpak. Positief was de reactie van de gemeenteraad op het voorstel om beleid te maken tot en met 2030.

Om te komen tot een relevante en gedragen visie op kunst en cultuur zijn gesprekken gevoerd met culturele organisaties, makers en andere partijen in en buiten het culturele veld. We organiseerden vier openbare werksessies op verschillende locaties in Meierijstad. Onder begeleiding van een externe gespreksleider ontstonden waardevolle en inspirerende bijeenkomsten, waar de culturele en creatieve sector, nieuwe initiatiefnemers én betrokken cultuurliefhebbers met elkaar in gesprek gingen. Gezamenlijk formuleerden zij wat er op het gebied van kunst en cultuur in Meierijstad behouden moest blijven en wat er nu nog wordt gemist.

Intern zijn met verschillende werkateliers gesprekken gevoerd over mogelijkheden om kunst en cultuur in te zetten als hulpmiddel bij maatschappelijke thema’s en het realiseren van doelen op andere gemeentelijke beleidsterreinen .

Onder de inwoners van Meierijstad is een inwonersenquête via social media gehouden. Tijdens drie festivals (Fabriek Magnifique, 1 Ander Festival en Pop & Colour) zijn jongeren geënquêteerd door leerlingen van het Zwijsen College, Elde College en Fioretti College.

We hebben ons laten inspireren door informatie van het Rijk, provincie en talrijke andere organisaties. Aansluiting is gezocht bij het provinciale beleidskader ‘Levendig Brabant 2030’. Ambtelijk en bestuurlijk worden de actuele ontwikkelingen binnen kunst en cultuur periodiek besproken in het M7-cultuuroverleg (overleg tussen de middelgrote gemeenten in Noord-Brabant).

Gesprekken over de inhoud van deze nota zijn tenslotte gevoerd met prominenten uit de Nederlandse kunst- en cultuursector, zoals Cor Wijn (Adviseur Kunst en Cultuur bij Bureau

Berenschot) en Paul Cornelissen (Zelfstandig adviseur Kunst en Cultuursector). Beiden hebben geheel belangeloos meegelezen en geadviseerd.

Duurzaamheid
In de nota wordt aandacht besteed aan het onderwerp duurzaamheid. Kunst en cultuur kan op verschillende manieren hieraan bijdragen. Bij kunstprojecten kan duurzaamheid meegenomen worden als gunningscriteria. Denk hierbij aan het gebruik van materialen. Bij de inkoop van (duurzame) materialen kan aandacht besteed worden aan fairtrade en streekproducten. De gesubsidieerde professionele organisaties wordt in de toekomst gevraagd in hun jaarverslag aan te geven op welke manier een bijdrage wordt geleverd aan circulariteit, biodiversiteit en verantwoord energieverbruik.

Financiële toelichting
Bij de presentatie van de nota ‘Kunst en cultuur kleuren Meierijstad’ aan uw gemeenteraad is aangegeven dat ons college nog kritisch zou kijken naar de dekking van het nieuwe beleid en ook te kijken naar een scenario met een incidentele (éénmalige) dekking. Enkel incidentele lasten mogen gedekt worden met incidentele middelen.

In de nota zijn een aantal activiteiten opgenomen voor een vastgestelde periode variërend van 4 tot 7 jaar. Deze activiteiten zijn gekoppeld aan een impulsbudget voor een periode van maximaal 7 jaar. Daarnaast wordt er voor de theatertechniek en inventaris van Theater De Blauwe Kei een éénmalige subsidie geraamd. In totaal gaat het om € 3.307.500,-. Deze worden ten laste gebracht van de algemene reserve.

Daarnaast is er sprake van structurele extra lasten van gemiddeld € 297.098,- per jaar. Deze worden ten laste gebracht van het exploitatieresultaat.

De structurele lasten voor de continuering van het staand beleid bedragen € 6.913.870,- per jaar en zijn reeds verwerkt in de gemeentebegroting.

Planning
Niet van toepassing.

Rechtsbescherming
Niet van toepassing.

Monitoring en evaluatie
In de uitvoering van de nota worden momenten ingepland voor monitoring en evaluatie, bijvoorbeeld aan de hand van begroting en jaarrekening. Met de grotere organisaties vindt op ambtelijk en bestuurlijke niveau periodiek overleg plaats.

Onderliggende documenten
Nota Kunst en Cultuur 2024 – 2030, ‘Kunst en Cultuur kleuren Meierijstad’.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad,

De secretaris,	De burgemeester,
Drs. M.G.C. Wilms –Wils RA	ir. C.H.C. van Rooij

De raad van de gemeente Meierijstad,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 16 mei 2023,

Gezien het advies van de Commissie Mens en Maatschappij van 15 juni 2023,

Gelet op artikel 108 van de Gemeentewet,

Overwegende dat:

- Een integraal inhoudelijk beleidskader voor de kunst- en cultuursector voor de langere termijn wenselijk wordt geacht;
- Vanaf 2024 nieuwe beleidsregels moeten worden opgesteld voor de subsidieverlening van de organisaties en verenigingen die tot de kunst- en cultuursector behoren;

Besluit gemeenteraad:

1. De Nota 'Kunst en Cultuur kleuren Meierijstad, 2024 – 2030' integraal vast te stellen.
2. De extra structurele middelen voor nieuw beleid voor een bedrag van gemiddeld € 297.098,- per jaar ten laste te brengen van het exploitatieresultaat 2024 en verder.
3. De extra middelen voor nieuw beleid voor een bedrag van éénmalig € 3.307.500,- ten laste te brengen van de algemene reserve.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 29 juni 2023

De raad voornoemd,
De griffier, De voorzitter,

A.F.J. Franken MSc ir. C.H.C. van Rooij